

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201383
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821201383.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P.: R., nar. XX. XX. XXXX, S., nar. XX. XX. XXXX a B., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, so sídlom Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536 ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky: Ing. B. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. K. XXXX/XX, XXX XX P., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, advokátkou so sídlom Radlinského 47, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 42 221 200 a otca: C. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. K. XXXX/XX, XXX XX P., zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom Bernolákova 18, 028 01 Trstená, IČO: 47 441 798, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/28/2021-96 zo dňa 19. apríla 2022, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo uznesením č. k. 6P/28/2021-96 zo dňa 19. 04. 2022 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.
2. V odôvodnení konštatoval, že návrhom podaným na okresnom súde dňa 06. 04. 2022 sa otec maloletých detí domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3P/35/2019 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/48/2020 zo dňa 28. 01. 2021, v časti úpravy stretávania sa otca s maloletými deťmi a do právoplatného skončenia konania vo veci vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 6P/28/2021 rozšíril jeho styk s maloletými deťmi na každý nepárny kalendárny týždeň v utorok, v stredu a vo štvrtok v čase od 16:30 hod. do 19:30 hod.; každý párny kalendárny týždeň od stredy od 18:30 hod. do nedele do 18:00 hod., s ponechaním osobitnej úpravy stretávania sa počas letných prázdnin, vianočných, novoročných a veľkonočných sviatkov.
3. Návrh odôvodnil tým, že má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove maloletých detí, avšak matka mu zamedzuje riadne si plniť rodičovské povinnosti a riadne vykonávať rodičovské práva. Neodkladným opatrením sleduje širší a objektívny záujem maloletých detí, keďže nechce, aby takýmto správaním matky bol narušený jeho vzťah k maloletým deťom a nedošlo k prerušeniu citových väzieb medzi nimi.
4. Citujúc ust. čl. 4, § 360 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“), § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 vety prvej, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), § 24 ods. 4, § 25 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný, pretože nebol naplnený jeden zo základných predpokladov pre vyhovenie návrhu, ktorým je preukázanie naliehavosti potreby dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov konania.
5. Súd konštatoval, že styk otca s maloletými deťmi je upravený rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3P/35/2019 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn.

9CoP/48/2020 zo dňa 28. 01. 2021, a teda nie je ohrozené právo rodiča a dieťaťa na vzájomné stretávanie sa. Otec detí tak neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy, keď vydaním neodkladného opatrenia sa iba domáhal rozšírenia úpravy styku s maloletými deťmi. Navrhovateľ ani neuviedol v podanom návrhu skutočnosti takej povahy, ktorými by osvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

6. Proti tomuto uzneseniu podal otec maloletých detí z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Súd prvej inštancie podľa otca nesprávne vyhodnotil jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasného rozšírenia jeho styku s maloletými deťmi do rozhodnutia súdu vo veci samej. Predbežne upravený styk s maloletými deťmi zabezpečuje legitímny cieľ, a to ochranu zdravého vývoja maloletých detí a umožnenie aspoň čiastočného výchovného pôsobenia otca ako toho rodiča, ktorý nemá maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti.

8. Podľa otca dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je daná iba ohrozením zníženia kvality vzťahu maloletých detí k nemu ako otcovi, keďže je v pozícii rodiča postavený do úzadia, čo môže viesť k nenapraviteľným následkom vo forme možného postupného odcudzovania maloletých detí od neho ako otca, ale aj túžba maloletých detí tráviť rovnaký čas s otcom ako aj s matkou. Ide o iný závažný dôvod - túžba maloletých detí po plnohodnotnej výchove zo strany oboch rodičov, pre ktorý možno rozhodnúť neodkladným opatrením.

9. Uviedol, že je jeho právo stretávať sa s maloletými deťmi, rovnako ako matka, rovnako tak deti majú právo tak na svoju matku ako aj svojho otca. Maloleté deti sa na každé stretnutie s ním tešia a náležite sa pripravujú.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdiť.

11. Uviedol, že maloleté deti sa stretávajú s otcom na základe rozhodnutia súdu sp. zn. 9CoP/48/2020 zo dňa 29. 04. 2020. Mal. R. dlhodobo odmietala u otca prespávať, sám otec dňa 16. 05. 2022 uviedol, že rozhodnutie mal. R. rešpektoval a mal. R. začala u otca prespávať len pred asi pol rokom. Maloleté deti si na súčasnú úpravu styku s otcom zvykli, preto nie je potrebná naliehavá zmena úpravy styku otca s maloletými deťmi.

12. Otec v reakcii na vyjadrenie kolízneho opatrovníka uviedol, že tvrdenia kolízneho opatrovníka deklarujú skutočnosť, že maloleté deti majú záujem sa s ním stretávať. Tvrdenia, že maloleté deti si zvykli na súčasnú úpravu považoval za nepravdivé a s uvedeným nesúhlasil.

13. Zopakoval, že má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove maloletých detí a navrhovaným neodkladným opatrením sleduje aj širší a objektívny záujem maloletých detí, keďže chce, aby jeho vzťah otca k maloletým deťom bol touto úpravou stretávania sa intenzívnejší, jeho vzťah k deťom chce ešte viac prehĺbiť. Poukázal tiež na potrebu zachovania jeho vzťahu s maloletými deťmi a na rešpektovanie práva maloletých detí na rovnocennú výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov.

14. Navrhovanú rozšírenú úpravu stretávania sa odôvodnil aj právom rodiča podieľať sa na výchove svojich detí ako Ústavou Slovenskej republiky garantované právo, rovnako ako právo detí na výchovu zo strany oboch rodičov.

15. Poukázal na to, že medzi najdôležitejší záujem sledovaný navrhnutým režimom rozšíreného styku s maloletými deťmi patrí najmä citová väzba maloletých detí a otca, ktorá sa vo všeobecnosti širšie rozvíja len tým, že maloleté deti majú zabezpečený pravidelný a pomerne rovnocenný kontakt s oboma rodičmi. Ak dieťa žije dlhšiu dobu len s jedným rodičom, ktorý na neho informačne a výchovne prevažne pôsobí, väzby dieťaťa na nepreferenčného rodiča upadajú a má a to, že z tohto dôvodu bol v minulosti zrejmy nezáujem mal. R. o prespávanie u neho počas jeho osobnej starostlivosti.

16. Matka maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadрила.

17. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 C. s. p., § 357 písm. d) C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal uznesenie okresného súdu v celom rozsahu (§ 65, § 66 C. m. p.) a toto podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, zároveň v rozsahu zodpovedajúcom danému štádiu konania (o nariadenie neodkladného opatrenia), na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil.

19. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Neodkladné opatrenie možno nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konaní podľa Civilného mimosporového poriadku aj v prípade ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletých detí sa návrhom podaným na Okresnom súde Námestovo dňa 02. 08. 2021 domáha zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností upravených rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/61/2016-50 zo dňa 22. 11. 2016 v časti zastupovania maloletých detí a správy ich majetku tak, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok bude len ona.

21. Návrhom doručeným do elektronickej schránky okresného súdu dňa 09. 03. 2022 sa matka následne domáha aj zvýšenia výživného na maloleté deti a v tej súvislosti zmeny rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/35/2019-130 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/48/2020, v časti výživného tak, že otec je od 02. 09. 2021 povinný prispievať na mal. R. výživným v sume 180,- eur, na mal. S. sumou 180,- eur mesačne a na mal. B. sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15 dňa v kalendárnom mesiaci vopred k jej rukám s tým, že v prípade omeškania s plnením výživného pre maloleté deti určeného v zmysle rozsudku zaplatí otec spolu s bežným výživným aj zákonné úroky z omeškania z nezaplatenej sumy (č. I. 56 spisu).

22. Návrhom doručeným do elektronickej schránky okresného súdu dňa 06. 04. 2022 sa otec maloletých detí domáha zamietnutia návrhov matky a zmeny doterajšej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v zmysle rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/35/2019-130 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/48/2020-278 zo dňa 28. 01. 2021 tak, že maloleté deti súd zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s osobitnou úpravou počas letných prázdnin, veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov, novoročných sviatkov s tým, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa výživné neurčuje (č. I. 76 spisu).

23. Návrhom doručeným do elektronickej schránky okresného súdu dňa 06. 04. 2022 (č. I. 87) sa otec následne domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to rozšírenia úpravy styku s maloletými deťmi tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň v utorok, stredu a štvrtok od 16:30 hod. do 19:30 hod. a každý párný kalendárny týždeň od stredu od 18:30 hod. do nedele do 18:00 hod s tým, že po dobu trvania neodkladného opatrenia stráca účinnosť rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/35/2019-130 zo dňa 28. 01. 2021, okrem časti úpravy stretávania sa s maloletými deťmi počas prázdnin a sviatkov.

24. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že úlohou inštitútu neodkladného opatrenia v prejednávanej veci by malo byť zabezpečenie efektívnosti základného konania (konania o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom) súdnym zásahom do práv a povinností účastníkov konania do času, kým sa nevyriešia všetky potrebné právne otázky v konaní vo veci samej. V takom prípade je základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia naliehavosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania do rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ je to vo vzťahu k prejednávanej veci potrebné.

25. Odvolací súd, po preskúmaní predloženého spisu, mal za osvedčené, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti (napriek rovnakému evidovanému trvalému pobytu), osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti na základe rodičovskej dohody schválenej rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/61/2016-50 zo dňa 22. 11. 2016. Styk otca s maloletými deťmi bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/35/2019-130 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/48/2020-278 zo dňa 28. 01. 2021, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu ohľadne úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa maloletými deťmi každý nepárny týždeň, a to v utorok a stredu od 16:30 hod. do 19:30 hod. a každý párný týždeň od piatku od 18:30 hod. do nedele

do 18:00 hod. s osobitnou úpravou stretávania sa počas veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov a letných prázdnin.

26. Súd prvej inštancie vyhodnotením otcom tvrdených skutočností v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasnú zmenu úpravy jeho stretávania sa s maloletými deťmi dospel k záveru, že otcom tvrdený skutkový stav si nevyžaduje neodkladné riešenie a okamžitý zásah súdu. Odvolací súd sa po preskúmaní napadnutého uznesenia, postupu súdu, ktorý vydaniu napadnutého uznesenia predchádzal, odvolania otca a podaní jednotlivých účastníkov konania produkovaných v konaní, stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neosvedčení nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania otcom navrhovaným neodkladným opatrením, či už vzhľadom na naliehavosť situácie alebo záujem maloletých detí na dočasnej úprave pomerov.

27. Otec maloletých detí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil ochranou zdravého vývoja maloletých detí a umožnením aspoň čiastočného výchovného pôsobenia jeho - otca ako rodiča, ktorý nemá maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti, ohrozením zníženia kvality vzťahu maloletých detí k nemu ako otcovi a túžbou maloletých detí tráviť rovnaký čas s ním ako aj s matkou. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že dôvody uvádzané otcom neosvedčujú naliehavosť potreby zmeny súčasnej úpravy stretávania sa maloletých detí s otcom (podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/35/2019-130 zo dňa 29. 04. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/48/2020-278 zo dňa 28. 01. 2021) v zmysle návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Stretávanie otca s maloletými deťmi je v súčasnosti upravené vykonateľným súdnym rozhodnutím, v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň počas viacerých dní, vrátane prespávania maloletých detí u neho, a teda otec má možnosť na maloleté deti výchovne pôsobiť, a to bez vonkajšieho vplyvu matky ako druhého rodiča, rovnako tak má možnosť prehľbovať vzájomný vzťah s maloletými deťmi. Pokiaľ otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka poukázal na to, že zrejme v dôsledku jeho odsunu do úzadia ako nepreferenčného rodiča nechcela mal. R. v minulosti u neho prespávať, odvolací súd uvádza, že zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj vyjadrení otca, vyplýva, že mal. R. v súčasnosti u otca prespáva, z čoho vyplýva, že i v súčasnosti platná úprava umožnila otcovi na maloletú vplývať a prehľbovať citové puto a vzájomný vzťah medzi otcom a maloletou čo mohlo prispieť k záujmu, ochote maloletej u otca prespávať. V konaní tak nebolo osvedčené, že by otec nemal možnosť na maloleté deti výchovne pôsobiť, že by dochádzalo k oslabovaniu rodičovského vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi a k ich odcudzovaniu sa. Rovnako tak nebolo osvedčené, že by súčasná úprava styku mala negatívny vplyv na zdravý vývoj maloletých detí.

28. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd, stotožniac sa so záverom súdu prvej inštancie o neosvedčení naliehavej potreby zmeny súčasnej úpravy stretávania sa maloletých detí s otcom v zmysle návrhu otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd s poukazom na ust. § 58 C. m. p. nerozhodoval, nakoľko v prípade rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci nejde o konečné rozhodnutie, pričom o trovách konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)